

Memo

Aan
College van Hoofdingelanden

Kopie aan

Van
Yaron Daniel

Doorkiesnummer

E-mail
y.daniel@hhnk.nl

Onderwerp
Reflectie op reviews
Markermeerdijken

Registratienummer
18.0264164

Datum
18 september 2018

Achtergrond

Tijdens de behandeling op 5 september jl. van het Projectplan Waterwet Markermeerdijken inclusief bijbehorende stukken in de Commissie Water en Wegen van HHNK, heeft de portefeuillehouder een reflectie op de review toegezegd. Deze memo geeft bedoelde reflectie.

Waarom de review

Zoals eerder aangegeven is extra tijd genomen om de zienswijzen te beantwoorden.

Naast het inhoudelijk beantwoorden van de zienswijzen heeft HHNK in samenspraak met de provincie Noord-Holland en met steun van de minister van I&W, de Alliantie gevraagd om een technische review uit te laten voeren op die modules waar in de zienswijzen veel vragen over zijn gesteld. Vanuit de zienswijzen zijn de volgende modules naar voren gekomen om door de reviewcommissie te laten onderzoeken:

- de overgang van module 5 naar module 6, module 6 en module 7, allen vanwege afgraving
- module 3 zuidelijk deel ter hoogte van Scharwoude vanwege de oeverdijk

Samenstelling en werkwijze reviewcommissie

Beide reviews worden uitgevoerd door een daartoe samengestelde reviewcommissie (verder: Commissie) van experts die niet direct betrokken zijn bij het project. De Commissie opereert onder onafhankelijk voorzitterschap van prof. ir. drs. H. Vrijling. De kracht van deze Commissie is de frisse blik die zij inbrengt op basis van jarenlange expertise in de waterbouw. Vanuit de provincie Noord-Holland en de Alliantie schuift telkens een toehoorder aan om vragen te kunnen beantwoorden en eventuele ideeën van de Commissie toe te lichten voor verder onderzoek.

Specifieke opdracht met betrekking tot genoemde modules

Aan de Commissie zijn de volgende vragen voorgelegd:

- De overgang van module 5 naar module 6, module 6 en module 7.
De vraag hier was:
Zijn er alternatieve versterkingswijzen mogelijk die de waterveiligheid borgen en het bestaande dijklichaam over een substantiële lengte (vanaf minimaal 300 meter) zoveel mogelijk wat plaats en vorm betreft te behouden?
- Module 3 zuidelijk deel (t.h.v. Scharwoude).
De vragen hier waren:
 1. Heeft de Alliantie de berekeningen juist uitgevoerd?
 2. Leidt het door de bewoners aangedragen ontwerp naar de mening van de commissie tot een veilige dijk?

Datum
18 september 2018

3. Is er een alternatief voor een veilige dijk bij Scharwoude die nog niet is onderzocht in het MER, geen constructieve oplossing is, waarbij de afstand tot het open water niet verandert en het monument zo goed als mogelijk wordt gespaard?

De door de bewoners in de zienswijze aangedragen oplossing voor module 3 is:

- een voorlandkering met Noorse steen als slijtlaag

Daarnaast hebben de bewoners mondeling nog twee varianten aangedragen:

- de oeverdijk (deels) op het bestaande voorland realiseren
- de bouw van een nieuwe primaire kering op de plek van de voorlandkering (opwaarderen voorlandkering)

Bevindingen Commissie tot en met 18 september

De Commissie is op 4 juni en 4 september jl. bijeen geweest.

De uitkomsten uit de eerste sessie van 4 juni:

1. de Commissie heeft een aantal denkrichtingen per beschouwde module meegegeven voor het Definitief Ontwerp (proces). Deze punten kunnen worden samengevat als kansen om het afgraven van de dijk mogelijk te kunnen verminderen.
2. de Commissie adviseert om de overgang module 5 en 6 (Molensloot) nader te beschouwen. Zij ziet de innovatieve oplossing 'sloot in berm' nog als mogelijke oplossing.

De onder 1 benoemde denkrichtingen worden ingebracht in het DO ontwerpproces voor de betreffende modules. Het advies van de Commissie zoals onder punt 2 geformuleerd, is opgepakt met het volgende resultaat:

De Alliantie heeft de door de Commissie aangereikte innovatieve oplossing van een 'sloot in berm' doorgerekend. Deze berekeningen tonen aan dat een sloot in de berm wel enig effect op de omvang van de buitenwaartse as-verplaatsing heeft, maar dat het bestaande dijklichaam, wat plaats en vorm betreft, niet behouden blijft (wordt afgegraven). Zie bijlage I voor de uitwerking.

De uitkomsten van de tweede sessie van 4 september:

Module 6:

De in bijlage I opgenomen uitwerking (sloot in berm) is beoordeeld door de Commissie. De Commissie vond geen aanleiding om te twifelen aan de conclusies van de berekeningen. De Commissie geeft eveneens aan, dat nu is gebleken dat de Molensloot geen cultuurhistorische waarde heeft, een buitenwaartse as-verschuiving voor de hand ligt.

Module 3:

1. De Commissie geeft aan dat voor zover zij kan overzien, de juiste faalmechanismen in beschouwing zijn genomen bij de door de bewoners aangedragen, alternatieve varianten voor de oeverdijk.
2. De Commissie constateert dat de in de zienswijze aangedragen oplossing van de voorlandkering met Noorse steen als slijtlaag geen veilige dijk oplevert.
3. De Commissie geeft aan dat het technisch mogelijk is om de oeverdijk (deels) op en/of tegen het voorland te leggen (waar er geen voorland is tegen de bestaande dijk).
4. De Commissie bevestigt dat de nieuwe primaire kering op plaats van de zomerkade technisch mogelijk kan zijn.
5. De Commissie geeft aan dat het vrijwel onmogelijk is om onder de gestelde randvoorwaarden (dijk sparen) een echte alternatieve oplossing aan te dragen. De enige mogelijkheid die de Commissie ziet, raakt de monumentale waarde van de dijk en bestaat uit grondverbetering

Datum
18 september 2018

onder de binnenberm/teen c.q. achterland/sloot van de bestaande dijk in combinatie met het doortrekken van het bestaande voorland (zodat het veiligheidstekort naar aanleiding van het faalmechanisme hoogte wordt opgelost).

Naar aanleiding van de uitkomsten heeft de Alliantie punt 3 als minst ingrijpende variant uitgewerkt in een dwarsdoorsnede (zie bijlage II voor de uitwerking).

Deze variant levert geen zichtbaar beter plan op: het directe contact met het water gaat in deze variant eveneens verloren en de oeverdijk zelf wordt niet kleiner. Daarnaast zijn meer strekdammen nodig en biedt deze variant vanuit het perspectief van de natuur minder kansen.

Ook punt 5 is uitgewerkt in een dwarsdoorsnede. Hier is te zien dat huizen geamoveerd moeten worden. Om die reden is deze variant voor HHNK geen alternatief (zie bijlage III voor de uitwerking)

Tot slot

Op basis van het werk van de Commissie en de uitwerkingen van de Alliantie ziet HHNK geen aanleiding om het voorliggende projectplan op de modules 3, overgang 5/6, module 6 en module 7 te wijzigen. De aanbevelingen en inzichten die de Commissie heeft mee gegeven voor het Definitief Ontwerpproces worden dankbaar omarmd. Bij het uitwerken van het Definitieve Ontwerp heeft de Alliantie HHNK verzekerd de omgeving hierbij te betrekken. Tot slot dankt HHNK de Commissie voor haar werk.

Namens het college van Dijkgraaf en hoogheemraden

A.E.M. van Oostrum
Hoofd afdeling Hoogwaterbeschermingsprogramma

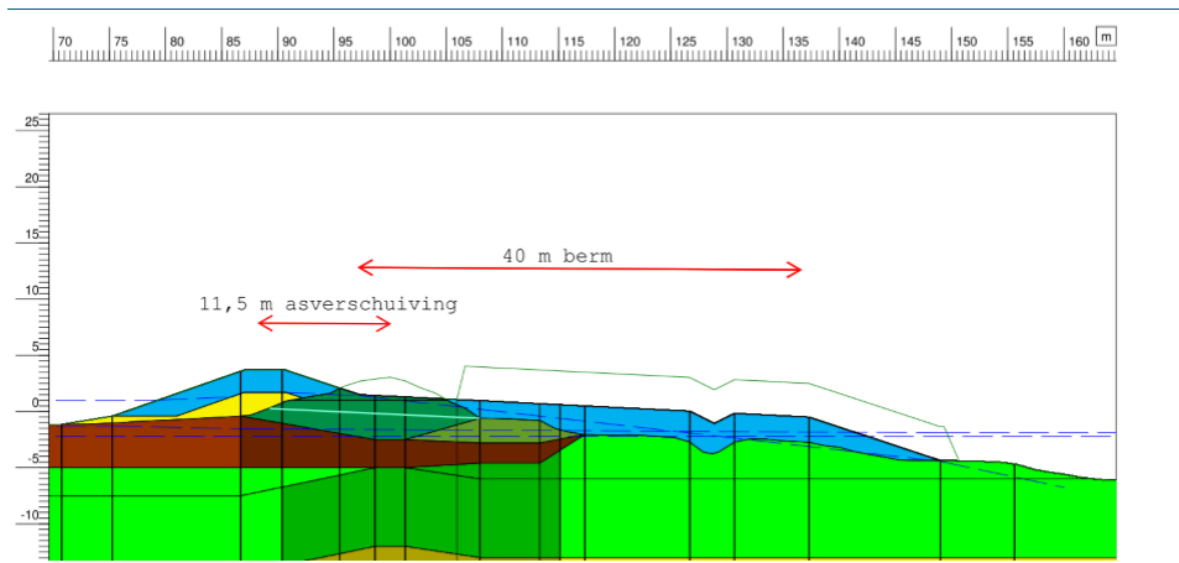

Datum
18 september 2018

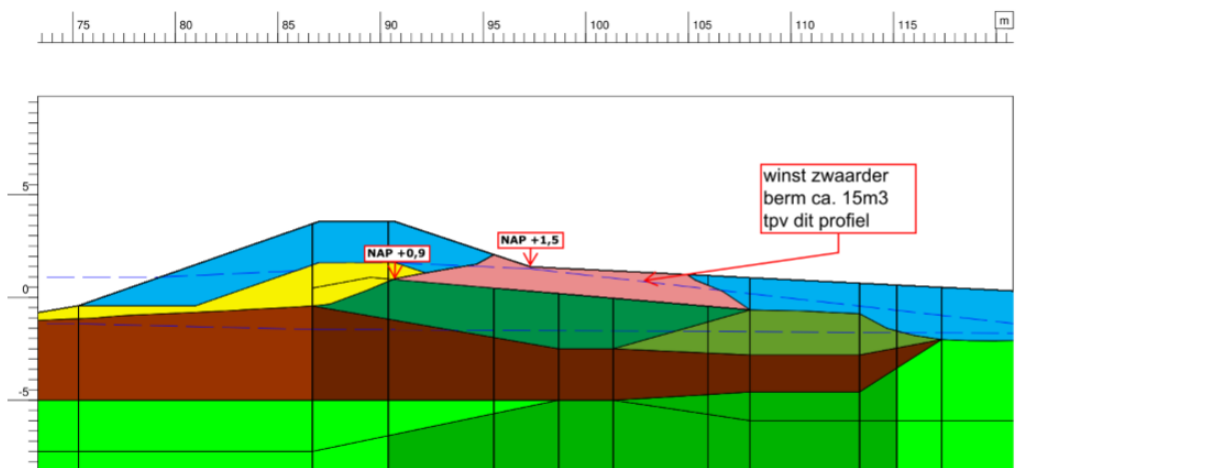
Bijlagen:

I: Uitwerking Molensloot

Situatie PPW:

Onderzochte optimalisatie:

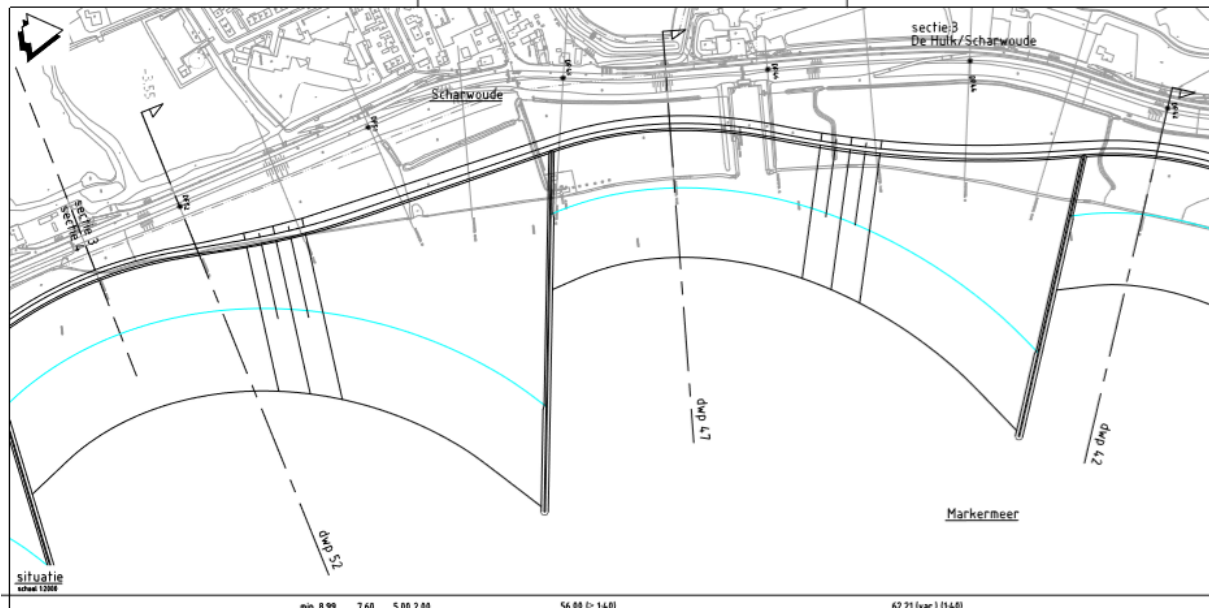

Conclusie:

Het doel van deze berekening is om te onderzoeken of de negatieve effecten ten aanzien van het afgraven van de dijk geminimaliseerd kunnen worden. Het toepassen van een hogere en verzwaarde berm zorgt ervoor dat de asverschuiving wordt verminderd, maar ook in dit geval is afgraven van de kruin van de dijk noodzakelijk. Met deze aanvullende maatregel worden de negatieve effecten niet minder, dus de maatregel is niet effectief.

II: Uitwerking variant Oeverdijk (deels) op voorland of tegen bestaande dijk

III: Dwarsprofiel met verbetering binnenberm Scharwoude

